

Preben Jensen var en af dem, der kørte sneplov under snestormen. Foto: Benny Kjølhedde

Typerne, som manden med sneploven er mest træt af

Nogle valgte at blive hjemme, mens andre satte sig i bilen, da politiet frarådede al unødvendig udkørsel. Det valg siger noget om os.

JAMILLA SOPHIE ALVI
jamilla@jp.dk

Før Christian Schacht satte sig ind i sin bil i sidste uge og kørte halvanden meter, indtil bilen sad fast i en snedrive, fandt en tankerække sted.

Tankerækken var ikke lang, men den forløb nogenlunde sådan her. »Jeg tænker, at der ligger 30 cm sne på vores vej. Bilen, som jeg kører i lige nu, er en BMW i5 med vinterdæk på. Den sne kører jeg selvfølgelig bare igennem, tænker jeg. Det skulle jeg så ikke have tænkt.«

Men politiet havde jo sagt, at vi ikke burde køre unødigt ud?

»Arhh, jamen gjorde de det? Var de mel-

dinge ikke lidt diffuse? For ... hvad er det egentlig, de siger? Altså, jeg skulle jo på arbejde,« siger Christian Schacht og griner lidt forlegent som en, der er blevet taget med fingrene i kagedåsen.

Han bor på Eskimovej i Aarhus.

At det kan lade sig gøre i 2024, er muligvis en artikel værd i sig selv, men lad det være lokalpolitikernes hovedpine.

BMW'en, derimod. Den gled lige så stille ind i snedriften og spærrede vejen for alle naboerne og blev dermed Christian Schachts presserende problem i halvanden time, hvor han desperat drøede rundt med skovl og kastede varmt vand under dækkene, indtil det lykkedes at vriste bilen fri.

Siden 1997 har han prøvekørt og skrevet og talt om biler for Jyllands-Posten som bil-

redaktør og vært på podcasten »Bilradio«. Derfor har han tilbragt tusinder af timer bag rattet. Han kender bilfolket indefra og ud. Som autodidakt bil-antropolog ved Christian Schacht, hvilke personligheder der køber BMW frem for Kia, og hvilke der foretrækker el frem for diesel.

Beder man Christian Schacht om at beskrive de typer bilister, der vælger at køre ud i snevejrskaos, indrømmer han ærligt, at han kender flere af typerne.

For det er blandt andet ham selv.

»Min nabo kiggede ud ad sin dør og grinede, da han så mig bakse rundt med bilen. Han skulle alligevel ingen steder, sagde han. Normalt er jeg lidt ligeglad med, hvad folk tænker, men jeg var fuldstændig desperat for at få den bil væk. Jeg tror, at vi var mange, der havde det på den måde. Det er lidt

skamfuldt at holde der. Pinligt endda ...« siger Christian Schacht.

Egoister og hundehoveder

Det kan godt være, at den 61-årige Preben Jensen har kørt sneplov næsten uafbrudt i tre døgn, da han besvarer sin mobiltelefon, men det har ikke svækket skarpheden i hans analytiske blik på landets bilister. På sådan en arbejdsdag, hvor han er på vej hjem til en tiltrængt pause og en lur, er han godt og grundigt træt af langt størstedelen af dem, han ser gennem sin forrude.

»De, der siger, at det er kvinderne, der ikke kan finde ud af at køre i sne og derfor sidder fast, er fulde af løgn. Lad os lige slå det fast,« siger Preben Jensen og trækker luft ind.

Resten af hans citat er skrevet ud i en køre. Det skyldes, at sådan taler en sneplovs-

Mange måtte have skovlen frem, da sneen ramte Danmark lige efter nytår. Foto: Mikkel Berg Pedersen

Preben Jensen tager sig til hovedet, da han selv sidder fast i en snepløve med sin snepløve. Foto: Benny Kjølhede

Snestorm ramte blandt andet det nordlige Jylland, her på Kong Christians Alle i Aalborg. Foto: Henning Bagger/Ritzau Scanpix

chauffør, der ville tage sig til hovedet i et væk, hvis han ikke var nødt til at holde hænderne på rattet:

»Dem, der sidder fast!? Og kører ud, selv om de har sommerdæk på? De er egoister, der kun tænker på sig selv. Måske er der kvinder iblandt og nogle, der skal passe de syge og de ældre, men ellers er det mest de mandetyper, der mener, at andre ikke skal bestemme over dem. De vil selv bestemme, om de skal køre eller ej, »for jeg er jo en mand, så det har jeg helt selv styr på«. Og hvad sker der så? Ja, så sidder de fast og kommer rendende hen til mig i snepløven og spørger, om jeg kan hjælpe. Det kan jeg ikke, og jeg må heller ikke. Jeg er ikke forsikret til at trække rundt med deres biler. Der er mange, der tror, at de sagtens kan køre rundt, fordi deres bil er stor, og lad mig lige nævne de der Teslaer! De burde simpelthen sparkes ud til højre. De duer jo ikke til en pind i det her vejr, og Tesla-ejerne, de har slet ikke strøm nok til det, de kører rundt og laver, når det er så koldt. Og hvis du tror, at det er de unge bilister, der er problemer med i det her vejr, så tager du også fejl. De unge opfører sig forholdsvis godt. Nej, problemet er sgu sådan nogle 40 plus-årige it-mænd ude fra Lystrup og Stavtrup i store biler.«

Han trækker vejret lidt mere for at have luft tilbage i lungerne til den sidste del af sin analyse.

»Mig først-mentaliteten er den største forskel på dengang i 1980'erne, da jeg begyndte at køre snepløve, og nu. I 1988 gik folk ud om morgenen og tog bestik af vejret, og de tog skovl og tæpper med i bilen. De sørgede også altid for, at deres ruder og lygter var fri

for sne - både foran og bagpå. I dag er det sådan, at kan folk kigge ud igennem forruden med en tommelfingers bredde, så kører vi og regner med, at nogen redder os, når det går galt,« siger han.

Hvad er værst?

Der er dog også positive sider ved en sæson, hvor sneen falder tungt. I hvert fald hvis man ser på det gennem forruden hos Pernille Sølund Ehlers, chefkonsulent i Rådet for Sikker Trafik.

Hvid vinter betyder som regel »mange buler - men meget lidt blod« i statistikkerne. Sne kan ses. Signalerer fare. Når folk sætter farten ned, kommer færre alvorligt til skade.

Kan man sige noget om, hvilket køn der er bedst til at køre i sne uden at sidde fast?

»Næh, der florerer mange vittigheder om kvinder, der er dårlige til at parallelparkere eller kører lidt for langsomt, men det interesserer jeg mig ikke for. Der er sjældent nogen, der dør eller kommer til skade af at parallelparkere. Det koster ikke samfundet penge, hvis man er fire forsøg om at få sin bil ind i en parkeringsbås,« siger Pernille Sølund Ehlers.

Hun er sikker på, at de mange års fravær af snefald har betydet, at mange mangler erfaring med kørsel i sne og derfor blev overraskede, men genkender Preben Jensens observationer fra snepløven i statistikkerne over uheld.

»Mænd kører mere chancebetonet og stærkere. De kører også mere, men det ændrer ikke på, at mændene fylder i alle de sto-

re ulykkesfaktorer, der retter sig mod menneskelig adfærd. Kvinder er med tiden begyndt at hale ind på mænd i nogle kategorier, f.eks. fartbøder, men det går langsomt,« siger Pernille Sølund Ehlers.

I forbindelse med snefaldet og de lange motorvejskøer har hun spekuleret over, om den teknologiske udvikling har begravet noget af bilisternes påpasselighed?

»I dag har biler ABS-systemer og alt muligt andet, der får os til at føle os trygge, og de fleste har altid en mobiltelefon med sig, så man altid kan komme i kontakt med nogen. I 1980'erne vidste man, at sad man fast, så måtte man ud af bilen og ind over markerne og finde en bondemand med en traktor. Måske har vi som nation vænnet os til, at uanset hvad vi står i, så kommer der nok nogen og hjælper os,« siger Pernille Sølund Ehlers.

På DTU, Danmarks Tekniske Universitet, grubler seniorforsker Mette Møller, der har speciale i trafikadfærd, også lidt over Preben Jensens observationer fra snepløven.

»Jeg ved jo ikke, hvad folk - endsige mænd - tænker, men vi ved, at nogle bilister har det med at overvurdere deres egne evner. Dermed begiver de sig ud i situationer, som kan ende skidt. Om det skyldes risikovillighed eller manglende selverkendelse, kan man så diskutere. I andre dele af livet behøver det jo ikke nødvendigvis at være negativt. Vi kan også vende det om til, at mænd har stor tiltro til egne evner. Også når det sner,« filosoferer hun.

Pænhedens indtog

I Aarhus sidder Christian Schacht og ømmer sig lidt.

Han genkender både Preben Jensens og trafikforskernes beskrivelse af bilister - særligt mænd - med »stor tiltro til egne evner«. Han ryster også på hovedet af bilister, der kaster sig ud på dybt vand på sommerdæk uden erfaring med hverken glatføre eller bilen, de har købt. Selv synes han nok, at han mere tilhører »den lidt utålmodigt anlagte gruppe« end den trafikalt selvovaluerede, men han forstår udmærket Preben Jensens frustration.

Men her på bagkant, hvor der ikke skete noget med lånebil, og det lykkedes ham at få den lirket fri af snepløven, fortryder han alligevel ikke sin beslutning den morgen i det vildeste snevejr i årtier. For snefaldet vækkede noget i Christian Schacht, som mange år uden rigtig hård vinter har dysset hen.

Da han var dreng og boede i Egå, gik han i aftenmørket hjem fra kælkebakken sammen med en kammerat. Det var lillejuleaften, og ned ad vejen kom Christian Schachts far kørende i sin Ford Taunus. Faren drejede på rattet og trådte lidt ekstra på speederen, så bilen kørte sidelæns som en rallybil, og Christian Schacht stod begejstret med kælken i hånden og tænkte: »Det er min far!«, mens kammeraten udbrød et imponeret: »Wow!«

»Al den sne og is gør noget ved mig, og jeg tror, at vi er flere derude. Sneen og udfordringen trækker lidt i os. Man kan godt blive helt ærgerlig over, at moderne biler er så restriktive og fintfølede. De kan slet ikke noget sjovt længere. Det er meget symbolsk for samfundsudviklingen. Det hele er blevet så pænt,« siger han.